

УДК 621.326

Флис Б. – ст. гр. МВ-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

КОМПЕНСАЦІЯ ВІДТИСКУ РІЗЦЯ ПРИ РОЗТОЧУВАННІ

Науковий керівник: інженер Шарик М.В

Flys B.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

COMPENSATION IN PRINT TOOL BORING

Ключові слова: різець, відтиск

Keywords: tool, print

Відомі методи компенсації відхилення інструменту при зовнішньому точінні за рахунок зміни співвідношення проєкцій сил різання P_y/P_z . Підбираючи це співвідношення можна компенсувати відтиск інструменту від деталі під дією сили різання P_y . При зміні режимів різання змінюється вказане співвідношення сил різання, в результаті чого різець повертається навколо миттєвого полюсу повороту супорта верстата і втягується у деталь. Але вказаний метод неможливо використати при розточуванні, коли різець закріплений у борштанзі, тому що відтиск різця від деталі компенсується зміною жорсткості технологічної системи в залежності від напрямку дії сили різання. Жорсткість технологічної системи при розточуванні є постійною і не залежить від співвідношення сил різання P_y/P_z .

Для компенсації відтиску борштанг з різцем необхідно забезпечити рівність чинних компонентів що діють на борштангу які викликані дією радіальної P_x та осьової P_y складових сил різання на точність обробки. Для забезпечення компенсації необхідно щоби згинний момент борштанги від радіальної сили P_y був рівний моменту від осьової сили P_x , тобто:

$$P_x l_p = P_y l_\delta \quad (1)$$

$$P_x = P_N \sin \varphi \quad (2)$$

$$P_y = P_N \cos \varphi$$

де P_N - рівнодіюча складових сил різання P_x і P_y в основній площині.

l_p - довжина різця

φ - головний кут в плані.

l_δ - довжина борштанги

Підставивши значення рівняння 2 в 1 отримаємо:

$$P_N \sin \varphi l_p = P_N \cos \varphi l_\delta$$

$$\operatorname{tg} \varphi = \frac{l_\delta}{l_p} \varphi = \operatorname{artg} \left(\frac{l_\delta}{l_p} \right)$$

Звідси можна визначити величину кута у плані φ різця, що забезпечить компенсацію відтиску борштанги при розточуванні.